

نام درس: تأثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

تعداد سؤال: نسی ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

رشته تحصیلی: گرایش: الهیات (علوم قرآن و حدیث)

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۴۵ دقیقه تشریحی --

کد درس: ۱۲۲۰۱۹۸

تعداد کل صفحات: ۳

۱. کدام بازار در زمان جاهلیت شهرت داشته است؟
الف. مرید   ب. کناسه   ج. عکاظ   د. هیچکدام
۲. ابن مقفع «اطناب» را در چه جایی تجویز می‌کند؟
الف. خطابه‌های عمومی و بیاناتی که برای ایجاد آشتی ایراد می‌شود.
ب. در کلامیکه به منظور احتجاج گفته می‌شود.
ج. در نثر مسجع و مناظره جایز می‌داند.
د. در سخن که قصد جدل و جواب در آن است.
۳. نام کتاب ابو عبیده محمد بن منثی (م ۲۰۸ هـ ق) درباره مفاهیم قرآن چیست؟
الف. معانی القرآن   ب. بدیع القرآن   ج. غریب القرآن   د. مجاز القرآن
۴. رجوع متکلم از حالت مخاطبه به حالت خبری یا از حالت اخبار به حالت مخاطبه را در اصطلاح بلاغت چه می‌گویند؟
الف. مجاز   ب. التفات   ج. تلمیح   د. تضمین
۵. کدام فرقه در پایه‌گذاری قواعد بلاغت و بسط مباحث آن کوشاتر بودند؟
الف. معتزله   ب. مرجئه   ج. اشاعره   د. خوارج
۶. کدام گزینه سه منزلت و رتبه سخنوری را در بر دارد؟
الف. الفاظی زیبا و معنی روشن، چینش الفاظ در جای خود، ترک سخنوری در صورت عدم توانایی
ب. لفظ نیکو، معنی نزدیک به ذهن، موقعیت لفظ در جایگاه مقرر
ج. شهرت لفظ نزد خواص و عوام، عدم تکلف در کلام، ترک سهنوی در صورت عدم توانایی
د. عبارات روشن، الفاظ دقیق، موقعیت کلام به اقتضای حال
۷. از دیدگاه حافظ کدام گزینه درباره الفاظ مترادف صحیح است؟
الف. همه کلمات مترادف معنای واحد دارند.
ب. کلمات مترادف کاربرد مختلف یک معنی در لهجه‌های مختلف است.
ج. هر کلمه از کلمات مترادف دارای دلالت خاصی است و معنای متفاوتی را می‌رساند.
د. به طور کلی ما در هیچ زبانی کلمه مترادف نداریم.
۸. جاحظ در کدام کتاب به تأویل برخی از آیات قرآن می‌پردازد. طعنه‌های ملحدان را در باب قرآن رد می‌کند؟
الف. البیان و التبیین   ب. الحیوان   ج. الصحیفه   د. الصناعتین
۹. در آیه شریفه «و اسأل القرية التي کنا فیها» چه صنعت بلاغی به کار رفته است؟
الف. تقدیم و تأخیر   ب. مخالفت ظاهر لفظ با معنی
ج. مشاکله   د. حذف و اختصار
۱۰. درباره عبارات «عبدالله قائم» و «ان عبدالله قائم» و «ان عبدالله لقائم» به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟
الف. اولی خبر طلبی، دومی خبر ابتدائی، سومی خبر انکاری
ب. اولی خبر ابتدائی، دومی خبر انکاری، سومی خبر طلبی
ج. اولی خبر ابتدائی، دومی خبر طلبی، سومی خبر انکاری
د. اولی خبر طلبی، دومی خبر انکاری، سومی خبر ابتدائی

نام درس: تأثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

تعداد سؤال: نسی ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

رشته تحصیلی: گرایش: الهیات (علوم قرآن و حدیث)

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۴۵ دقیقه تشریحی -- دقیقه

کد درس: ۱۲۲۰۱۹۸

تعداد کل صفحات: ۳

۱۱. گرایش به فلسفه در نیمه دوم قرن سوم هجری که تحت تأثیر آثار ترجمه شده یونانی صورت گرفت، در زمینه بلاغت عربی چه تأثیری گذاشت؟

الف. باعث شد گروه زیادی از فلاسفه، موازین بلاغی یونان را مبنای ارزیابی آثار عربی انتخاب کنند.

ب. موجب توسعه و گسترش مباحث بلاغی در زبان عربی شد.

ج. باعث تدوین و نگارش علم بلاغت شامل معانی و بیان و بدیع گشت.

د. هیچگونه تأثیری در بلاغت عربی نگذاشت.

۱۲. کتاب «البدیع» تألیف چه کسی است؟

الف. جاحظ   ب. ابن المعتز   ج. ابونواس   د. ابن قتیبه

۱۳. کدامیک از فنون بدیع در قرآن به کار نرفته است؟

الف. استعاره   ب. جناس

ج. رد اعجاز الکلام علی الصدر   د. مذهب کلامی

۱۴. مهمترین کتاب‌هایی بلاغی (فن شعر و فن خطابه) که توسط اعراب از یونانی یا سریانی به عربی ترجمه شده‌اند متعلق به چه کسی هستند؟

الف. سقراط   ب. ارسطو   ج. افلاطون   د. جالینوس

۱۵. عبارت «قولی است موزون و مقفاً که بر معنایی دلالت کند» تعریف چیست؟

الف. شعر   ب. سجع   ج. جناس   د. مطابقه

۱۶. این کتاب در سه فصل تنظیم شده است: فصل نخست تعریف شعر و بعضی از مقدمات لازم. فصل دوم صفاتی که موجب زیبایی شعر است و فصل سوم عیوب شعر و صفاتی که آن را از رونق می‌اندازد و این ویژگی توصیف چه کتابی است؟

الف. فن شعر - افلاطون   ب. نقد الشعر - ارسطو

ج. نقد الشعر - قدامة بن جعفر   د. فن شعر - قدامة بن جعفر

۱۷. «ذکر الشیء، بمافیة من الاحوال و الهیات» تعریف کدام گزینه است؟

الف. تشبیه   ب. نسیب   ج. غزل   د. وصف

۱۸. «وَ أَقْطَعُ الْهَوَجْلَ مُسْتَأْنَساً بِهَوَجْلٍ عِیرَانَةٍ عَنْتَرِیسٍ» چه صنعت بلاغی به کار رفته است؟

الف. تشبیه   ب. مدح   ج. جناس   د. مقابله

۱۹. کدام گزینه درباره کتاب «نقد النثر» نادرست است؟

الف. عبدالحمید العبادی انتساب آن را به قدامة بن جعفر صحیح می‌داند.

ب. نویسنده در نگارش کتاب قصد معارضه با البیان و التبیین جاحظ را داشته است.

ج. علی حسن عبدالقادر آن را بخشی از کتاب «البرهان فی وجوه البیان» از اسحاق بن ابراهیم بن سلیمان بن وهب می‌داند.

د. طه حسین آن را قطعاً متعلق به قدامة بن جعفر می‌داند.

۲۰. نویسنده کتاب «نقد النثر» از کدامیک از امامان متأخر شیعه در کتاب خود نام می‌برد؟

الف. امام رضی (ع)   ب. امام صادق (ع)   ج. امام هادی (ع)   د. امام عسکری (ع)

نام درس: تأثیر قرآن در پیدایش علوم زبان عربی

تعداد سؤال: نسی ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

رشته تحصیلی: گرایش: الهیات (علوم قرآن و حدیث)

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۴۵ دقیقه تشریحی -- دقیقه

کد درس: ۱۲۲۰۱۹۸

تعداد کل صفحات: ۳

۲۱. رساله «النکت فی اعجاز القرآن» از چه کسی است؟

الف. رمّانی   ب. جاحظ   ج. ابن وهب   د. خطابی

۲۲. در آیه شریفه «وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ» چه صنعت بلاغی دیده می‌شود؟

الف. تشبیه   ب. جناس   ج. ایجاز   د. اطناب

۲۳. «باقلائی» صاحب کتاب اعجاز القرآن پیرو چه مذهب کلامی است؟

الف. معتزله   ب. اشعری   ج. شیعه   د. خوارج

۲۴. از نظر باقلانی در آیات شریفه «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا. إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» چه صنعت بلاغی به کار رفته است؟

الف. جناس   ب. تکرار   ج. مقابله   د. عکس

۲۵. جاحظ اعجاز قرآن را در چه جنبه‌ای می‌داند؟

الف. فصاحت   ب. معانی   ج. لفظ   د. نظم

۲۶. دو مذهب بارز در عرصه شعر در قرن سوم در کدام گزینه آمده است؟

الف. سبک ابوتمام - روش بُحتری   ب. سبک عبدالقادر - روش عبدالجبار

ج. سبک متنبی - شیوه ابوتمام   د. سبک جدید - سبک قدیم

۲۷. وجه امتیاز شعر از نثر چیست؟

الف. قافیه   ب. نظم   ج. وزن   د. مدح

۲۸. ابو هلال عسکری چرا کتاب خود را «الصناعتین» نامید؟

الف. چون در بردارنده دو صنعت معانی و بیان است.

ب. چون در بردارنده مباحث فصاحت و بلاغت است.

ج. چون در بردارنده دو صنعت بدیع و بیان است.

د. چون در بردارنده دو صنعت کتابت و شعر است.

۲۹. اگر شاعری از بی‌تی یا قسمتی از بیت شاعر دیگری در شعر خود بهره گیرد این عمل را چه می‌گویند؟

الف. تضمین   ب. تلمیح   ج. تکرار   د. اطراد

۳۰. از نظر ابن سنان خفاجی فرق بین فصاحت و بلاغت در چیست؟

الف. بلاغت شاعری است و فصاحت شامل معانی

ب. بلاغت ویژه معنی است و فصاحت شامل لفظ

ج. فصاحت ویژه الفاظ است و بلاغت شامل لفظ و معنی

د. فصاحت شامل لفظ و معنی است و بلاغت ویژه الفاظ